

Frågor till politikerna på Demokratitorget den 5 och 6 september

6/9 (L) Mikael Färdig och Gunnar Nordmark från Liberalerna

Utfrågare: Olof Thedin och Åke Svensson

Inledning

Välkomna till Demokratitorget, planerat och genomfört på initiativ av Växjö Forum, Naturskyddsföreningen och Tankarnas trädgård. Växjö forum har bildats för att få tillstånd ett bättre samtal om förändringar i Växjö stad med omland. Idén med Demokratitorget har varit att under tre veckor här samtala om angelägna frågor, inför valet. Bl. a sjukhuset, simhallen, konsten i staden, konsthallsfrågan, ny teaterbyggnad, naturen i staden, trafiken mm, mm. Nu har vi en timme på oss, så ju kortare svar desto fler frågor hinner vi med.

Växjö Forum har publicerat två vitböcker om en om simhallsfrågan och en om sjukhusfrågan. Första frågan:

Har ni läst dem?

Översiktligt.

Nej, men läste era insändarna.

Nästa fråga, nu när ni står här på Demokratitorget i slutspurten av valrörelsen:

Vad är demokrati?

Att kunna påverka.

Vad är medborgarnas roll i demokratin?

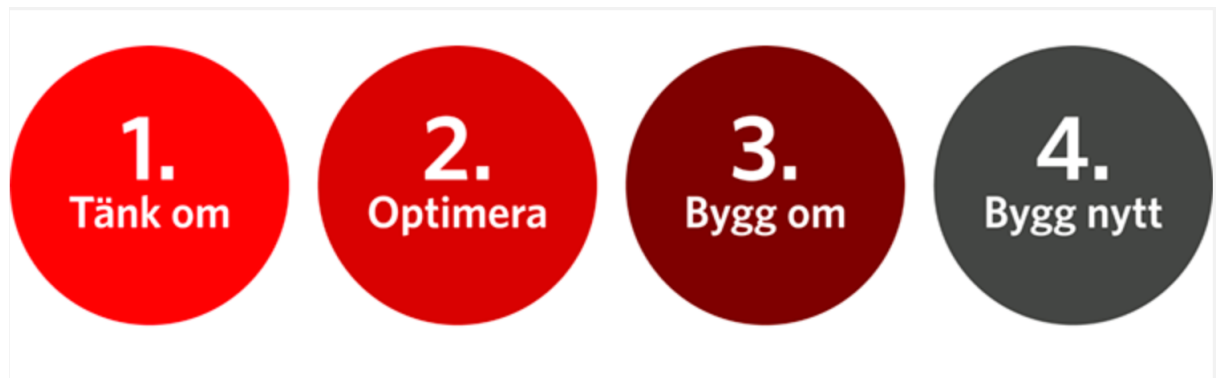
Valen. Engagemanget viktigt, t.ex. i sjukhusfrågan.

Tycker ni att demokratin fungerar bra i Växjö kommun? I regionen?

Medborgarna fungerar bra i både kommun och regionen. Vi har kraftiga opinioner i många frågor. Ett bra exempel är hundrastgården i Teleborg (via Funkibator).

Diskrepans mellan vad politiker "vet" att folk tycker och vad folk tycker.

Trafikverket ska arbeta efter den s.k. fyrstegsprincipen ...

Är det en bra princip, som borde tillämpas på alla viktiga investeringsbeslut?

Ja, låter klokt. Ibland bör man också kunna backa, släppa prestigen.

Ja. Viktigt titta mer på cirkulär ekonomi. Besviknen på att klimat mm kommit i bakgrunden i valrörelsen. Viktigt ta tillvara det vi har t.ex. i gamla byggnader.

Det leder oss osökt in på

Vården och sjukhusfrågan

Primärvården är den mest kostnadseffektiva och också bäst lämpade vården för de flesta av våra medborgare. Socialstyrelsen fastställde nu i, vår, en medicinsk riktlinje om 1 allmänläkare per 1100 personer.

Vill ert parti uppfylla detta? Om inte, varför?

Vi vill se till att så snabbt som möjlig nå det här. Vi vill också ha en fast läkarkontakt på den vårcentral man är listad.

Nära vården en hjärtefråga.

Hemtjänsten är också viktig, glöm inte den.

Finansieringsplanen för det nya sjukhuset bygger bl a på besparingar (700 miljoner) i primärvården. **Kommer ditt parti att stå bakom dessa besparingar i primärvården under nästa mandatperiod, eller kommer ditt parti att stå bakom nya pengar till primärvården, i likhet med vad många andra regioner gör?**

Ett av skälen till att vi sa nej till Råppe och var för att fortsätta utreda CLV var att vi inte kunde se hur man skulle kunna spara de pengarna. Inte ta från primärvården

Finns det en övre gräns för vad ett sjukhus i Råppe får kosta? Om ja, var ligger den gränsen?

Går inte att säga exakt. Om Råppe blir så dyrt så att Regionens ekonomi drabbas är det ett skäl att säga nej till Råppe. Råppe är ett oerhört riskfyllt projekt för regionens ekonomi.

Det drabbar även Växjö kommun. Vad innebär flytten för personalen? Svårare ta sig till jobbet. Blir svårt rekrytera personal.

Att flytta hela sjukhusverksamheten till ett helt nytt sjukhus utanför stan betyder att all utrustning måste finnas på det nya sjukhuset när man flyttar dit. **Vad kostar inventarier och utrustning till det nya sjukhuset? Den kostnad som skall adderas till byggkostnaden.**

Vi sa ju nej. Vi har därför inte tittat på det här så noga. Men logistiskt blir det besvärligt förstås.

Är den stora investeringen i Ljungby en sådan sak som går att stryka, om kostnaderna för nytt sjukhus här rakar i höjden?

Nej. Vi kommer inte svika Ljungbyborna.

Hur mycket anser ni att det går att låna?

Bygget kanske kommer att kosta uppåt 15 Mdr. Jag skulle aldrig våga ett bygga ett sådant projekt i nuvarande situation.

När ska ni att regionen ska börja anpassa kostnaderna till den kostnadsutveckling som anges i investeringsbeslutet? (Dvs sänka från nuvarande ca 5 procent till 2-2,5 procent)

I dagsläget svårt uttala sig om det. Kostnaderna pekar åt andra hållet, med inflationen, energi, räntor, och en lågkonjunktur på väg. Region Kronoberg drabbas hårt av detta.

Anser ni att den kostnadsutvecklingen är förenlig med den vård kronobergarna förväntar sig?

Ingen lätt fråga. Måste hela tiden följa kostnadsutvecklingen. Den vård vi fattat beslut om till Kronobergarna ska tillgodoses så långt möjligt, utan att höja skatten.

Förre landstingsdirektören i Kronoberg Lennart Rydberg har sagt: "En djup lågkonjunktur samtidigt som eller strax efter ett bygge skulle få närmast katastrofala konsekvenser, för regionens ekonomi" Vi är nu på väg in i en lågkonjunktur.

Håller ni med Lennart Rydberg?

Ja. Det kommer att få konsekvenser för regionens ekonomi.

Civilekonomen och förre skattedirektören Marcus Turesson har sagt: "När inriktningsbeslutet togs hade regionen negativt eget kapital d v s skulderna var större än tillgångarna. Dessutom har regionen en av Sveriges högsta regionskatter. Lasarettet i Råppe kommer i praktiken att vara belånat till 100 %. Regionens skulder är större än regionens tillgångar!"

Håller ni med Marcus Turesson?

Vi sa i beslutet mars nej till Råppe för att det skulle bli för dyrt, med stor belåningsgrad.

Regionfullmäktige har beslutat om ett nytt sjukhus i Råppe. Men detaljplanen är överklagad och byggkostnaderna skenar

Om detaljplanen inte vinner laga kraft, om sjukhuset pga rådande konjunktur och världsläge blir för dyrt, hur ser er plan B ut?

Projektera och bygga på CLV, och ta det i etapper.

Trafikfrågan

Ska klimat-, miljö- och folkhälsomålen nås måste biltrafiken minska kraftigt och snabbt. Minst med 8% per år för att klara klimatmålet, fick vi lära oss på mötet om *Framtidens transporter*.

I en utredning som Trafikverket och Växjö kommun tagit fram tillsammans, konstateras bland annat att biltrafiken måste minska även om staden växer, att potentialen för att förändra färdmedelsfördelningen är god men kräver stora insatser, och att det bör vara möjligt att kraftigt öka cyklandet.

Står ditt parti bakom ståndpunkten i utredningen att biltrafiken i Växjö måste minska, även om staden växer?

Ja om vi ska komma fram på Norrleden, måste man hitta på något som gör att antalet bilar i centrum minska. Annars kommer det att vara kaos. Redan vid tre-tiden börjar köerna där. Många vill kunna köra bil ända till kanten, och man tycker inte om att stå i parkeringsgarage. Vi som bor upp till 4-5 km från centrum kan gå, cykla – först sedan buss. Alltså, åtgärder att få folk gå, cykla och åka buss. Andra liknande städer i Europa är mycket bättre än oss på att hålla biltrafiken på rimlig nivå.

Vad bör kommunen/regionen i så fall göra för att minska biltrafiken och ändra färdmedelsfördelningen?

Lär av andra, som varit framgångsrika på detta.

Kommer ditt parti driva frågan om att satsa avsevärt mer (minst det dubbla) på att bygga ut och förbättra cykelinfrastrukturen?

Både den och andra strukturer behöver förbättras. Bommarna över järnvägen med bilar står stilla och puttrar ut avgaser är ett stort problem. När Mörners väg skulle byggas skulle det lösa trafikproblemen för all framtiden

Elsparncyklar är ett inslag.

Wales har stoppat alla nya större vägbyggen av hänsyn till klimatet. Även Österrike lär ha gjort det. Men här satsas stora pengar på att bygga en ny jättetrafficapparat vid Fagrabäck, utan att tillämpa 4-stegsprincipen där steg 1 Tänka om innebär att pröva sätt att få ner trafikmängden så att nuvarande rondell räcker.

Kan ditt parti tänka sig att riva upp beslutet om Fagrabäcks trafikplats? Om nej: varför inte?

Nej.

Nej. Växjö har växt så mycket att det är nödvändigt göra de förändringarna. Men vi måste 2022–23 se över trafikstrategin. Inte en ny Mörners väg var tionde år.

Kostnaden för linjetrafiken är idag ca 570 Mkr och ska självfinansieras med minst 50%, vilket ger höga biljettpriser.

Vill ditt parti kraftigt sänka biljettpriserna på kollektivtrafiken

Sänk för alla över 65 som ett första steg. Lösprisbiljetterna är alldeles för höga

Kan ni tänka er att införa gratis kollektivtrafik, åtminstone i staden?

Gratis åt alla i så fall, inte bara 65+. En del av dem har hyfsad ekonomi och en del unga som inte har den ekonomin.

Vi måste vara solidariska med hela länet.

Kollektivtrafiken är ingen brilliant affärsidé. Vi ska kunna transportera oss klimatsmart och tryggt. Och då får det kosta.

Simhallsfrågan

Simhallen skall ligga kvar vid Växjösjön, det har fullmäktige beslutat.

Marken söder om simhallen kan inte inrymma en helt ny simhall, om man inte skall bygga på parkmark. I fördjupningen av översiktsplanen står det:

”Ny simhall med 50 metersbassäng för idrottsaktiva förläggs söder om den gamla simhallen. **Den gamla simhallen blir kvar och utvecklas för lek och motion. De båda byggnaderna** ska tydligt vara två olika byggnader **men kan kopplas ihop.**

”**Byggnaden bör vara ett tillägg till den gamla simhallen.** Ha en egen profil.”

Det här stämmer väl överens med de tankar som simhallsgruppen lyft fram under fyra år nu.

Anser ni att det förslag kommunen nu arbetar med är i överensstämmelse med skrivningen i samrådsförslaget till fördjupning av översiktsplanen?

Växjöborna vill ha simhallen där den ligger. Att bygga till borde gå.

Ursprungsförslag från L: Bygg en ny simstadion någonstans i Växjö, och renovera sedan den gamla. För Växjö växer så att det kommer att behövas. Exteriört är simhallen en av de vackraste byggnaderna i Växjö.

Anser ni att kommunen har gjort någon riktig analys av simhallsgruppens förslag?

Vet ej. Vi kan komma så långt som att bevara byggnaden, men bygga en ny simhall intill.

Kommunen beslöt ta fram en second opinion utredning, för att jämföra kommunens och simhallsgruppens förslag. För uppdraget anlätade man samma företag som ritat alla tidigare förslag åt VöFAB. WE-group.

Har ni samtalat om huruvida WE-group är jäviga vad gäller second opinion-utredningen?

Nej, inte i kultur- och fritidsnämnden

I formell mening är di inte jäviga, men det hade varit bra om en annan hade fått göra den.

Man kommer i Eva i Mos second-opinion-utredning fram till att kostnaden för simhallsgruppens förslag blir betydligt lägre än VöFABs olika förslag. Ingen har hävdad att den utredningen är felaktig.

Har ni tagit del av Eva i Mos second-opinion-utredning?

Nej

Ja, och mycket som står där är säkert riktigt. Men vi kommer inte längre än det nuvarande förslaget om en helt ny simhall bredvid-

Kan ni se någon egentlig anledning till varför man skall torrlägga hela simhallen, när det egentligen bara är 1500 av totalt 9 000 m2 som behöver totalrenoveras? Det är så många utredningar. Vet inte vad som är rätt och fel i detta.

En helt ny simhall söder om den befintliga innebär en väsentligt utökad exploatering i ett känsligt område. Enligt vad vi har förstått kan ett planförslag för en helt ny simhall söder om bli en långvarig och rentav osäker process.

Kommer ert parti verka för att den befintliga simhallen byggs till för att bli en del av den nya helheten?

Vi kommer att verka för en simhall söder om.

Kommer ditt parti verka för att olika förslag till om- och tillbyggnad tas fram via en arkitekttävling?

Vi har inget emot arkitekttävling. Det viktiga är att den nya byggnaden måste passa in i miljön.

Kulturens och civilsamhällets roll i en attraktiv stad och region

Ett aktivt och dynamiskt kulturliv är väl så viktigt för stadens och regionens attraktivitet som idrotten. Både spets och bredd behövs, amatörutövare och specialister. Kunskapen måste hållas levande och utövarna och deras sammanslutningar behöver involveras.

Har kulturen någon roll för att göra Växjö och Kronoberg mer attraktivt?

Bröd och skådespel för folket är bra förstod redan romarna. Föreningslivet, civilsamhället och det ideellt drivna kulturlivet är mer än ett komplement till det offentliga, är viktiga för demokratin. Hänvisar till Putnam, "Den ensamma bowlaren". Föreningarna viktigt för antidemokratiska krafter, och integration och trygghet i staden.

Anser ditt parti att det satsas tillräckligt på kulturen i Växjö/Kronoberg?

Vi kan inte skylla ifrån oss, har varit med och tagit budgeten. Men det finns områden som behöver satsas mer på. Idrott är kultur.

Hur kan kommunen/ regionen stärka kulturlivet?

Inte ha för mycket andra dyra utgifter. Bygga för dyra sjukhus och liknande. Vi måste lösa Regionteaterns lokalproblem

Kommer ditt parti verka för att man går tillbaka till att låta kulturen ha en egen nämnd och fritiden ha sin egen nämnd?

Nej, det fungerar bra att kombinera de två frågorna.

Det skulle däremot vara bra med ett kulturutskott och ett fritidsutskott.

Behöver Växjö ett kulturråd? Ett råd för kultur och gestaltning.

Ingen dum tanke. Jättebra idé. Vi tar med oss det

Kommer ni under den kommande mandatperioden verka för att det byggs ett nytt scenkonsthus?

Ja. Det är nödvändigt. Frågan om ett scenkonsthus lägger en död hand på utvecklingen av Ringsbergsområdet. Tror det är bättre på en annan plats än Ringsberg.

Kommer ni under kommande mandatperiod verka för att kommunen tar fram en bevarandeplan för värdefull bebyggelse i Växjö kommun?

Ja, har föreslagit att man skulle arbeta proaktivt med detta, identifiera vilka byggnader som är värda att bevara. Exemplet Teknikum. Vad är det vi vill ha kvar? Undersöka byggnaderna som finns så att de inte blir för dåligt underhållna och måste rivas.

Föreningslivet och civilsamhället i övrigt har stor betydelse för livet både i staden och på landsbygden. Många föreningar saknar en lokal där de kan ha en fast hemvist. *Lagningsverkstaden* dit folk kan komma och få hjälp med att laga sina kläder – och som helst också skulle omfatta mer än bara kläder och tyger – är ett exempel på praktiskt exempel på hållbar ekonomi som vi lyft fram under Demokratitorget.

Hur kan kommun och region på bästa sätt stötta civilsamhället?

En liten sak är att få med föreningarna i fritidsbanken. Föreningslivet bör driva fritidsbanken. Har fått igenom det. Sådant som är kopplat till föreningsliv bör skötas av föreningarna. För mycket togs ifrån föreningarna på 60-talet.

(Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för att stötta Lagningsverkstaden, t.ex. genom att tillhandahålla en fast lokal där verksamheten kan bedrivas och utvidgas?) *Frågan ställdes inte*

Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för ett Föreningarnas hus, där små och fattiga föreningar kan ha en hemvist och ha både interna och offentliga möten?

Intressant tanke. Vi pratar också om ett idrottsmuseum.

Om just ett föreningarnas hus eller ett antal lokaler kan diskuteras. Det finns många små föreningar som har behov av lokaler med jämna mellanrum men inte kan hyra en lokal permanent. Viktigt det finns billiga lokaler. Behovet finns och måste lösas.

Hållbarhet:

Detta är det övergripande temat för Demokratitorget:

Vilka är de tre viktigaste åtgärderna som bör vidtas i kommun och region för att rädda klimat och biologisk mångfald?

Fortsätt satsa på biogas, flygbränsle, koldioxidinfångning, kärnkraft.

Avvisar tanken på att det inte spelar någon roll vad vi i Växjö gör. Vi har ett ansvar själva, även som person. Växjö kommuns uppgift att uppmuntra, uppmana och stödja.

Prioritera cirkulär ekonomi.

Biologisk mångfald: bevara grönyttorna inte förtäta överallt, inte klippa gräset så ofta.

Barn räddar bin-projektet är ett jättebra exempel.

Publikens frågor

Inga

Stort tack för att ni kom hit (överlämnande av de bägge vitböckerna)

Ni får våra vitböcker och om ni vill kan vi se till att ni får en länk till till Ewa

Westermarks mycket viktiga föreläsning om hur man bygger en socialt hållbar stad?